Nadal - Sagrada Familia

Per Administrador el dg., 30/12/2012 - 09:00

Sir 3, 2-14
Col 3, 12-21
Lc 2, 41-52

Tots aquests dies hem tingut els ulls fixos en el feble nadó nascut en un estable, ponderant com aquest nadó és la presència de Déu mateix als homes, donant-se a nosaltres en amor. Con ho digué el nostre poeta, resumint insuperablement tota la teologia del Nadal, "les seves manetes, petites com són, sent tan petitetes formaren el món". Avui, però, passats uns dies, l'Església ens convida a ampliar una mica la mirada: no mirem només el nadó i les circumstàncies immediates del seu pobre naixement; mirem l'entorn humà al seu voltant. El nadó neix d'una família y ha de créixer en una família. Mirem avui "la Sagrada Família". Tot ésser humà neix amb una feblesa i dependència totals. Tal com neix no seria capaç de subsistir i desenvolupar-se per ell mateix. Necessita l'aliment, l'escalf i l'agombolament d'una mare. Necessita la protecció d'un pare. I tot el seu desenvolupament només s'anirà fent en constat relació amb els qui té més al seu voltant. Els necessita per alimentar-se, per a començar gatejant, i després per a posar-se dret i caminar. Depèn d'ells per començar a balbucejar i després a parlar. Depèn d'ells per començar a relacionar-se amb el món exterior, per distingir les coses i donar-los nom, per distingir les bones de les dolentes... D'ells aprendrà a pensar, a valorar, a situar-se, a fer decisions... a ser senzillament "persona". Hem pensat alguna vegada quants milions de petits actes de relació, primer de tot amb els nostres pares i després també amb els altres que ens han estimat, han calgut per tal que nosaltres, cada ú, hagi arribat a ser "persona humana" feta i madura? Quan davant del misteri de Nadal dèiem que Jesús és Déu mateix que es fa home per amor nostre, potser no pensàvem prou que aquest "fer-se home" no era quelcom que s'esdevingués en un tres i no-res, com per art de màgia. També per a Jesús "fer-se home" significava entrar en un seguit innumerable de relacions que l'anirien fent ésser humà en tot semblant a nosaltres. Sí, Maria i Josep de primer, i després els veïns i companys de Natzaret anaren "fent home" Jesús. Maria l'ensenyà a parlar i segurament li comunicà l'entonació i els accents peculiars i girs de la parla que ella mateixa parlava. I Josep li comunicà les seves formes pròpies de veure, de tocar i d'admirar les coses..., de treballar després la fusta, de relacionar-se en la comunitat veïnal de Natzaret... I després en el seu ambient més pròxim anà aprenent els misteris del camp, i del cel, i del temps, de la sembradura, del créixer lent dels blats i de la sega... de tantes coses que després esmentarà en les paràboles. Quantes i quantes coses anem aprenent, sense ni adonar-nos-en, en l'ambient familiar i veïnal !!! Veritablement només gràcies a la família i a les relacions pròximes esdevenim "humans". Jesús "es feu home" en un procés d'aquesta mena. L'evangeli ens ho indica molt sumàriament: "L'Infant creixia i s'enfortia, ple d'enteniment, amb el favor de Déu". Això es tot el que en sabem, fora d'aquella entremaliadura de perdre's tres dies al temple, com es perden tots els nens, que després va ser sublimada amb intencionalitat teològica. La pietat cristiana s'ha abocat de mil maneres a imaginar el que en diem la "Sagrada Família", intentant fer-ne un model absolut per a les nostres famílies: la tendresa i la laboriositat de Maria, la fidelitat, el treball i la responsabilitat de Josep, l'obediència del nen, la pietat de tots tres, les bones relacions de veïnatge... Evidentment que la família de Natzaret ha de ser model bàsic per a les nostres relacions familiars. Però convindria que això no ho prenguéssim només a un nivell de fer jugar la imaginació. Les condicions concretes de la família de Natzaret en realitat gairebé no les coneixem, i segurament foren ben diferents de les qualsevol de les nostres famílies avui. I és un fet que les estructures familiars inevitablement s'han anat configurant de maneres molt diverses en diverses, èpoques, cultures, condicions econòmiques i socials, etc.; i seria impertinent voler que tota família s'ha d'adaptar a un determinat model massa predeterminat i quadriculat. Avui és innegable que, precisament a causa dels grans canvis en aquelles condicions de vida, estan en crisi la majoria de models tradicionals del nostre passat més immediat. Certament que els valors bàsics de la família - alguns dels quals he apuntat - no haurien de perdre's mai. Però segurament seria desassenyat aferrar-se a uns models concrets que no s'adaptessin a les necessitats del nostre temps i ambient. En l'anomenada "família tradicional" també hi podia haver defectes ben reprovables: prepotència o autoritarisme excessiu de tal o qual membre, manca de respecte mutu, infidelitats hipòcritament dissimulades, preocupació només per les aparences, mil formes d'egoismes inconscients o subliminars, però molt reals... La família, precisament perquè és l'àmbit de les relacions més íntimes i més continuades, pot ser l'àmbit dels abusos, opressions i injustícies més intolerables. Sortosament també pot ser l'àmbit de les relacions més autèntiques, més tendres, més humanitzadores; l'àmbit de la més autèntica felicitat. Podríem resumir-ho tot dient que la família ha de ser, abans que res, el lloc bàsic d'humanització de la persona humana. Aquesta festa d'avui no hauria de servir només per fer volar la imaginació sobre el que hauria estat la família ideal de Natzaret. Més aviat hauria de ser una invitació a examinar-nos sobre la manera com complim el que ens pertoca en el conjunt familiar, cadascú des de la seva pròpia situació en la família. El text de St. Pau als Colossencs, que hem llegit com a segona lectura, ens insinua alguns trets bàsics dels valors que tots plegats hauríem de fomentar: bondat, compassió, humilitat, serenor, paciència, perdó mutu, pau i, sobretot "l'amor que tot ho lliga i perfecciona". Els esposos que reflecteixin sobre el nivell de la fidelitat que es van prometre, no només en el nivell formal, sinó en els nivells més subtils i profunds de la voluntat d'entrega total i de donació continua per a fer feliç a l'altre... Els pares que es lliurin a l'educació dels fills, en el difícil equilibri - que només l'amor sabrà aconseguir- que ha d'evitar tant la exigència o duresa excessives com la permissivitat irresponsable. Els fills que sàpiguen reconèixer com els pares cerquen només el seu be i agraeixin joiosament tot el que reben d'ells, que segurament és molt més del que ells mateixos podrien pensar... Que tots ens sapiguem suportar i perdonar en els defectes que inevitablement tenim, i ens ajudem a millorar-nos. Senzillament, ens hauríem de preguntar si el nostre comportament familiar és el que més ens pot ajudar a tots a fer-nos més "persones", a "ser més persones" davant Déu i davant dels altres. Tots sabem que això pot ser difícil. Avui es dia per a demanar a Déu la gràcia que necessitem per a assolir-ho, parant esment, sobretot, en el que ens ha dit St. Pau, que "l'amor és el que tot ho lliga i perfecciona". Que Déu ens concedeixi,

en l'àmbit de les nostres famílies, una tal qualitat d'amor.